

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri naționale

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul este elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Proiectul actului normativ a fost elaborat în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. d) și alin. (3) și al art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.   Îmbunătățirea condițiilor de trai, inclusiv sporirea mobilității prin sisteme de transport eficiente, durabile și sigure reprezintă unul din obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Moldova Europeană 2030, obiective care pot fi atinse prin implementarea proiectelor de reabilitare, modernizare și construcție a drumurilor publice.   Deseori construcția, reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor publice depășesc hotarele terenurilor proprietate de stat aferente drumurilor publice și se extind pe sectoare de teren proprietate publică și privată.   Astfel, conform studiilor de fezabilitate și în procesul de elaborare a proiectelor tehnice pentru lucrările de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a drumurilor publice naționale au fost identificate terenuri proprietate publică a unităților administrativ teritoriale și terenuri proprietate privată ce necesită a fi expropriate în scopul efectuării lucrărilor pentru cauză de utilitate publică de interes național.   Lucrările de construcție, reabilitare, modernizare și extindere se referă la următoarele drumuri naționale: - M3 Chișinău–Comrat–Giurgiulești–frontiera cu România (sectorul de ocolire a or. Vucănești), se extind pe circa 14 terenuri proprietate privată, suprafață totală de 0,2194 ha și 33 terenuri proprietate publică, suprafață totală de circa 2,7 ha;- M3 Chișinău–Comrat–Giurgiulești–frontiera cu România (sectorul de ocolire a or. Cimișlia), se extind pe circa 28 terenuri proprietate privată, suprafață totală de 1,3643 ha și 22 terenuri proprietate publică, suprafață totală de circa 0,8405 ha;- R14 R6–Codrul Nou–Soroca–Unguri–frontiera cu Ucraina (sectorul Soroca-Arionești), se extind pe circa 30 terenuri proprietate privată, suprafață totală de 0,2181 ha și 76 terenuri proprietate publică, suprafață totală de circa 3,14 ha;- R33 Hîncești–Lăpușna–M1, se extind pe circa 14 terenuri proprietate privată, suprafață totală de 0,0659 ha și 122 terenuri proprietate publică, suprafață totală de circa 1,74 ha;- R34 Hîncești–Leova–Cahul–Giurgiulești (sectorul Cantemir–Cahul), se extind pe circa 10 terenuri proprietate privată, suprafață totală de 0,1955 ha și 77 terenuri proprietate publică, suprafața totală de circa 3,51 ha.- M5 Frontiera cu Ucraina-Criva-Bălți-Chișinău-Tiraspol-frontiera cu Ucraina (sectorul Criva-Bălți), se extind pe circa 76 terenuri proprietate privată, suprafață totală de 31,13 ha și 49 terenuri proprietate publică, suprafața totală de circa 11,25 ha;- R7 R14 – Drochia – Costești – frontiera cu România, se extind pe circa 118 terenuri proprietate privată, suprafață totală de 7,39 ha și 174 terenuri proprietate publică, suprafața totală de circa 11,98 ha.

- R14.3 Drum de acces la podul Cosăuți – Yampil, cu punctul de trecere a frontierei și infrastructura conexă, se extind pe circa 154 terenuri proprietate privată.

Respectiv, în scopul alocării terenurilor necesare se propune aprobarea proiectului de lege privind declararea de utilitate publică de interes național lucrările de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a drumurilor publice naționale: M3 Chișinău–Comrat–Giurgiulești–frontiera cu România (sectoarele de ocolire a or. Vucănești și or. Cimișlia), R14 R6–Codrul Nou–Soroca–Unguri–frontiera cu Ucraina (sectorul Soroca-Arionești), R33 Hîncești–Lăpușna–M1, R34 Hîncești–Leova–Cahul–Giurgiulești (sectorul Cantemir–Cahul), M5 Frontiera cu Ucraina-Criva-Bălți-Chișinău-Tiraspol-frontiera cu Ucraina (sectorul Criva-Bălți), R7 R14 – Drochia – Costești – frontiera cu România și R14.3 Drum de acces la podul Cosăuți – Yampil cu punctul de trecere a frontierei și infrastructura conexă.

De menționat că, în conformitate cu prevederile art.7 alin.(2) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999, prin Hotărîrea de Guvern nr. 240/2024 au fost create Comisiile pentru cercetarea prealabilă. În cadrul ședințelor de lucru în urma deliberărilor, Comisia a stabilit existența elementelor justificative a premiselor economice-sociale, ecologice, de urbanism și amenajare a teritoriului și prin votul majorității membrilor prezenți a decis asupra necesității declarării utilității publice a lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a drumurilor publice naționale nominalizate (anexat se prezintă procesele verbale).

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ este coerent cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de lege prevede:

- Declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a drumurilor publice naționale nominalizate;
- Definirea obiectelor exproprierii necesare pentru lucrările menționate la art. 1, inclusiv zonele de siguranță a acestora;
- Împuternicirea Guvernului să întreprindă măsurile necesare pentru exproprierea bunurilor imobile situate pe amplasamentul lucrărilor de utilitate publică de interes național;
- Plata despăgubirilor pentru expropriere și cheltuielile pentru lucrările cadastrale și evaluarea bunurilor imobile se vor efectua din fondul rutier;
- Subsecvent, pentru asigurarea realizării lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a drumurilor publice naționale nominalizate conform termenilor stabiliți se propune intrarea în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Fundamentarea economic-financiară

Implementarea proiectului va necesita mijloace financiare care conform prevederilor proiectului vor fi acoperite din sursele fondului rutier, fără alocarea resurselor financiare suplimentare din bugetul de Stat. Mijloacele financiare respective rezidă în plata de despăgubiri și cheltuielile ce reies din procedurile de identificare, delimitare, formare și evaluare a bunurilor imobile, care urmează a fi acordate expropriatului. Cuantumul acestor

despăgubiri urmează a fi determinate ulterior în procesul de realizare a măsurilor necesare implementării proiectului de Lege propus spre examinare. Valoarea medie estimativă a despăgubirilor, după caz, în dependență de amplasament, pentru terenurile proprietate privată, situate pe amplasamentul lucrărilor de construcție a drumurilor, vor constitui pentru 1 ar de teren cu modul de folosință-agricol/arabil circa 1360 lei, iar pentru 1 ar de teren cu modul de folosință-pentru construcții circa 4300 lei.

După implementarea acestui proiect va fi posibil executarea lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere drumurilor naționale menționate supra, ceea ce va influența pozitiv la ridicarea nivelului de trai al populației prin îmbunătățirea infrastructurii rutiere naționale facilitând transportul de mărfuri și călători precum și dezvoltarea economică a țării.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare aprobării prezentului proiect de lege nu va fi necesară modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În exercițiul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, anunțul privind elaborarea proiectului lege a fost plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, directoriul „Transparența decizională” și pe portalul particip.gov.md <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-de-lege-cu-privire-la-declararea-utilitatii-publice-de-interes-national-a-lucrarilor-de-reabilitare-modernizare-si-extindere-a-unor-drumuri-nationale/12617>.

La fel, proiectul va fi plasat pentru consultări și dezbateri publice pe paginile web respective.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, potrivit prevederilor art.35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul prezentat nu are ca scop armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, în sensul Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar concluziile expertizei juridice a Ministerului Justiției vor fi încorporate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Secretar general

Angela ȚURCANU